

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycyach miasta Muszyny i mieszkańców zakładu zdrojowego w Krynicy, w sprawie przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu uchwały z dnia 10. Września 1884., którą Wysoki Sejm polecił nam zbadać podniesionych w petycyach miasta Muszyny i mieszkańców Krynicy stosunków miejscowych, mogących wpłynąć na zmianę uchwały z dnia 24. Sierpnia 1877. co do przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny, mamy zaszczyt na podstawie zebranych przez nas wyjaśnień i opinij przedłożyć:

Potrzebę przeniesienia tej siedziby do Muszyny już uznał Wys. Sejm w uchwale z dnia 24. Sierpnia 1877., która drugą uchwałą z dnia 21. Października 1881. r. ponowioną została. Przedmiotem więc obecnego dochodzenia mogło być tylko zbadanie, o ile przyczyny, które powyższe uchwały Wys. Sejmu wywołały, obecnie po latach ośmiu zmieniły się na korzyść lub niekorzyść jednej z tych miejscowości. Przedkładając w roku 1877. Wys. Sejmowi sprawozdanie nasze w tej sprawie, Wydział krajowy wnioski swe oparł na życzeniu większości gmin, składających okreg sądowy w Krynicy, na opinii Władz autonomicznych powiatu Nowo-Sądeckiego i jednoznacznej opinii wszystkich Władz sądowych, to jest Sądu powiatowego w Krynicy, Sądu obwodowego w Nowym-Sączu i Sądu wyższego krajowego w Krakowie, które stanowczo oświadczyły się za Muszyną. Jednym z ważniejszych powodów, przemawiającym przeciw Krynicy, było wielce niedogodne pomieszczenie biur Sądu w Krynicy, szczególnie lokalności na areszta, brak podczas zimowych miesięcy wszelkiego ruchu handlowego w tej miejscowości, brak domów zajezdnych, gdzieby przybywająca do Sądu ludność z okolicy znaleźć mogła pomieszczenie, wreszcie drożyzna niezwykła podczas sezonu kąpielowego.

Obecnie w skutek zarządzonych przez Wydział krajowy badań, stosunki te prawie żadnej nie uległy zmianie. I tak:

1) Rada powiatowa w Nowym-Sączu prawie jednogłośnie, bo z wyjątkiem jednego głosu, na posiedzeniu dnia 24. Stycznia 1885. stanowczo oświadczyła się za siedzibą Sądu w Muszynie, która jest pod każdym względem dogodniejszym i przystępniejszym punktem na pomieszczenie Sądu,

jako położona przy kolei żelaznej i gościńcu głównym, mająca stałą pocztę i stację telegraficzną, targi tygodniowe i w ogóle będąca głównym siedliskiem handlu dla tamtejszej górskiej okolicy.

2) Przełożony obszaru dóbr kameralnych w Muszynie, jakkolwiek przyznaje, iż dla rozwoju zakładu zdrojowego w Krynicy siedziba sądu w tem miejscu jest potrzebną, to wszakże dla 15 gmin dóbr kameralnych należących do okręgu sądowego Muszyna przedstawia więcej dogodności.

3) Obszar dworski w Nawojowej (innego w tym okręgu nie ma) oświadcza się za Muszyną.

4) Z trzydziestu jednej gmin, przynależnych obecnie do okręgu sądowego w Krynicy, 15cie z ludnością 10.421 głów, w uchwałach swych Rad oświadczyło się za Muszyną; 7 z ludnością 5730 za Krynica; pięć z ludnością 835 dusz nie nadesłało na wezwanie Wydziału powiatowego żadnej odpowiedzi; cztery zaś z ludnością 2915 pragną być przyłączone do okręgu Sądu powiatowego w Nowym-Sączu, co też uchwała Wys. Sejmu z dnia 24. Sierpnia 1877. na wypadek przeniesienia siedziby Sądu z Krynicy do Muszyny już uwzględniła.

5) C. k. Starostwo Nowo-Sądeckie nie ma nic do nadmienienia przeciw siedzibie Sądu czy w Muszynie, czy w Krynicy.

6) Sędzia prezydujący w Sądzie powiatowym w Krynicy, jest za dalszem pozostawieniem tu Sądu, lecz uznaje konieczność zmiany lokalu tak na pomieszczenie biura sądowego, jako też i aresztów, które są pod każdym względem nieodpowiednie.

7) Zarząd zdrojowy usilnie obstaje przy zatrzymaniu nadal siedziby Sądu w Krynicy, tak dla podniesienia samego zakładu, jako też dla wygody przebywających podczas sezonu gości kąpielowych. Zarząd przedstawia, że od lat 8miu zakład ciągle wzrasta, że zajazd publiczny już się buduje, i że stosunki handlowe znacznie się wzmogły, a zatem, że Krynica nie przedstawia dziś podczas miesięcy zimowych tych niedogodności, które spowodowały Wys. Sejm do wydania niekorzystnej opinii w uchwale z dnia 24. Sierpnia 1877.

8) Również i c. k. Prezydium Sądu wyższego kraj. w Krakowie oświadcza się teraz za pozostawieniem siedziby Sądu w Krynicy ze względu, iż w razie przeniesienia siedziby do Muszyny, dzisiejszy okręg sądowy Krynicki zostałby zmniejszony o ośm gmin z ludnością 3760, które to podług uchwały Wys. Sejmu z dnia 24. Sierpnia 1877. byłyby przydzielone do Sądu delegowanego miejskiego w Nowym-Sączu. Tym więc sposobem okręg przyszłego Sądu w Muszynie miałby tylko 24 gmin z ludnością 15.688, a Nowo-Sądecki powiatowy składałoby 91 gmin z ludnością 49.816 głów. Wreszcie c. k. Prezydium donosi, iż Dyrekcyja lasów i domen, aby zatrzymać Sąd w Krynicy, gotową jest pobudować w tej miejscowości własnym kosztem nowe pomieszczenie dla aresztantów.

W obec takiego stanu rzeczy i od lat kilku trwającego współzawodnictwa Krynicy i Muszyny o posiadanie siedziby Sądu powiatowego, z powodu którego już w r. 1883. zarządzona przez Ministerium Sprawiedliwości adaptacya budynków kameralnych w Muszynie wstrzymaną została, pożądanem byłoby stanowcze pod tym względem orzeczenie Wys. Sejmu. Wydział krajowy przy ocenie stosunków i potrzeb tamtejszej okolicy, przedewszystkiem uwzględniać musi życzenia i potrzeby większości mieszkańców całego okręgu, a nie interesa zakładu zdrojowego, funkcjonującego najdłużej przez trzy miesiące letnie. Znaczna większość gmin, Rada powiatowa, obszary dworskie są za przeniesieniem siedziby Sądu z Krynicy do Muszyny, zatem wzgląd na wygody gości kąpielowych, nie wiele nawet korzystających z wymiaru sprawiedliwości w Krynickim Sądzie (od r. 1880. do 1884. nie było więcej jak po 27 spraw tego rodzaju corocznie), musi mieć tylko drugorzędne znaczenie.

Również oświadczenie c. k. Prezydium Sądu wyższego w Krakowie, co do nieproporcjonalnego na przyszłość rozdziału czynności urzędowych między Sądy powiatowe w Muszynie i Nowym Sączu, ustąpić musi względem na dogodność mieszkańców dotyczących okręgów, tem bardziej, że teren górzysty tamtejszej okolicy w stosunku do swego obszaru jest mniej zaludnionym, a podróż w górach, szczególnie w porze zimowej, przedstawia niezmiernie trudności.

Z tych zatem powodów Wydział krajowy jest zdania, iż w tym wypadku nie zachodzi żadna uzasadniona potrzeba do zmiany, objawionej już w dwóch odnośnych uchwałach opinij Wys. Sejmu co do zatrzymania nadal siedziby Sądu powiatowego w Krynicy i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nad petycją mieszkańców Zakładu zdrojowego Krynicy, żądającą zmiany uchwały sejmowej z dnia 24. sierpnia 1877., oświadczającej się za przeniesieniem siedziby c. k. Sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny, przechodzi do porządku dziennego.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 10 Kwietnia 1885.

Dr. Mikołaj Zyblikiewicz w. r.

Marszałek krajowy.

Sprawozdawca:

Waleryan Podlewski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

